

О. Ю. Усата,

Житомирський державний університет

Особистісно орієнтовані технології навчання у підготовці майбутніх учителів інформатики

В умовах переходу до інформаційного суспільства відбуваються зміни в усіх сферах життєдіяльності людини. Актуальними стають проблеми підготовки майбутніх висококваліфікованих учителів інформатики, зокрема впровадження особистісно орієнтованого підходу до навчання.

Педагогічні технології з погляду особистісного підходу в освіті розглядаються такими науковцями, як І. Бех, О. Пехота, С. Подмазін, С. Сисоєва, І. Якиманська та інші. Сутність особистісно орієнтованого підходу в педагогічному процесі полягає у врахуванні індивідуальних особливостей і загальних закономірностей в розвитку кожної особистості (інтересів, схильностей, поглядів й переконань, здібностей, стану здоров'я, культури навчальної діяльності та гуманних стосунків). План і програма у навчальному закладі повинні гармонійно поєднувати загальнодержавний підхід до навчання й виховання молоді й особисті плани студента, викладача [1]. Педагогічні технології, орієнтовані на розвиток особистості, є невід'ємною складовою гуманізації освіти, тобто такого процесу, за якого особистість студента знаходиться у центрі навчально-виховного й управлінського процесів, а стосунки викладач – студент відбуваються на суб'єкт-суб'єктному рівні. Такими технологіями в сучасній педагогіці є особистісно орієнтовані технології навчання, виховання, управління.

Аналіз психолого-педагогічної літератури дозволяє нам виділити основні визначення поняття «особистісно орієнтовані технології» такими авторами, як М. Алексєєв, Л. Благодаренко, Л. Гребенюк, Е. Зеєр, В. Моторіна, Г. Селєвко, С. Сисоєва, І. Якиманська та інші. На основі контент-аналізу поняття, вимог різних науковців і педагогів, ми розглядаємо особистісно орієнтовані технології навчання як цілеспрямовану взаємодію суб'єктів навчального процесу, з метою формування творчої особистості як студента, так і викладача, відкритої для сприйняття нового

досвіду, здатної до адаптації, самоудосконалення й самореалізації у різноманітних освітніх і життєвих ситуаціях.

Розглянувши різні підходи до визначення й класифікації особистісно орієнтованих технологій (В. Моторіної, О. Пехоти, Є. Полат, Г. Сєлевка, Т. Тихонової [2; 3]), на основі наявного досвіду й експериментальних досліджень ми вважаємо, що до особистісно орієнтованих технологій, які підвищують ефективність підготовки майбутніх учителів інформатики, можна віднести такі: модульні (модульно-розвивальні, блочно-модульні, модульно-рейтингові та інші), проблемні (створення проблемної ситуації, протиріч, «відтягнута відгадка» й інші), проектні (за кількістю учасників: індивідуальні, парні, групові; за типом діяльності: дослідницько-пошукові, творчі, ознайомлювально-інформаційні; за предметно-змістовим характером: внутріпредметні, міжпредметні, загальношкільні; за тривалістю: короткочасні, середньотривалі, довгострокові), групові (робота в мікрогрупах, в парах, в змінних трійках, в парах з подальшим об'єднанням), ігрові (ділові, рольові, ситуаційно-рольові та інші) та інші, наповнені змістом особистісно орієнтованих технологій.

На наше глибоке переконання впровадження саме вищезазначених технологій в поєднанні з діалогічними формами й методами, здоров'язберігаючими та інформаційними технологіями й з урахуванням основних принципів особистісно орієнтованого навчально-виховного процесу сприятиме переходу до суб'єкт-суб'єктної взаємодії й особистісно орієнтованого навчання.

Список використаних джерел

1. Антонова О. Є. Теоретичні та методичні засади навчання педагогічно обдарованих студентів: [монографія] / О. Є. Антонова. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2007. – 472 с.
2. Підготовка майбутнього вчителя до впровадження педагогічних технологій: навч. посіб. / [О. М. Пехота, В. Д. Будаке, А. М. Старєва та ін.] ; за ред. І. А. Зязюна, О. М. Пехоти. – К.: Видавництво А.С.К., 2003. – 240 с.
3. Тихонова Т. В. Педагогічні умови професійного саморозвитку майбутнього вчителя інформатики: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Тихонова Тетяна

Валентинівна. – К., 2001. – 220 с.